

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΤΣΑΝΗΣ
26/06/2011

αναζητώ και επιλέγω πηγές και υλικό στο διαδίκτυο

ψηφιακές ερευνητικές εργασίες: ένας δημιουργικός οδηγός

psifiakesergasies.wordpress.com ▶

ψηφιακή ικανότητα

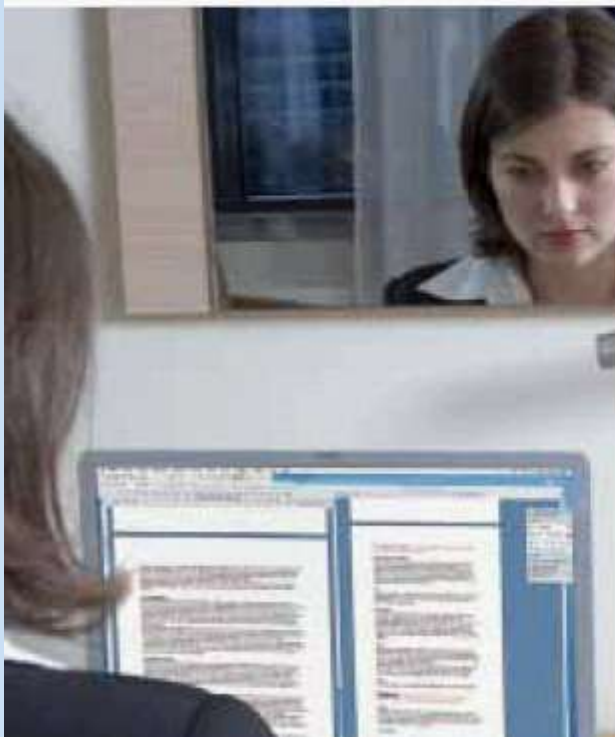

**ΒΑΣΙΚΕΣ
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗ**

Ένα
Ευρωπαϊκό
Πλαίσιο
Αναφοράς
(ΕΚ 2007)

Ορισμός:

Η ψηφιακή ικανότητα περιλαμβάνει τη χρήση της Τεχνολογίας της Κοινωνίας της Πληροφορίας (ΤΚΠ) για την εργασία, τη ψυχαγωγία και την επικοινωνία, με αυτοπεποίθηση και κριτικό πνεύμα. Υποστηρίζεται από τις βασικές δεξιότητες ΤΠΕ: χρήση Η/Υ για την ανάκτηση, την αξιολόγηση, την αποθήκευση, την παραγωγή, την παρουσίαση και την ανταλλαγή πληροφοριών και για την επικοινωνία και τη συμμετοχή σε δίκτυα συνεργασίας μέσω του Διαδικτύου.

Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα

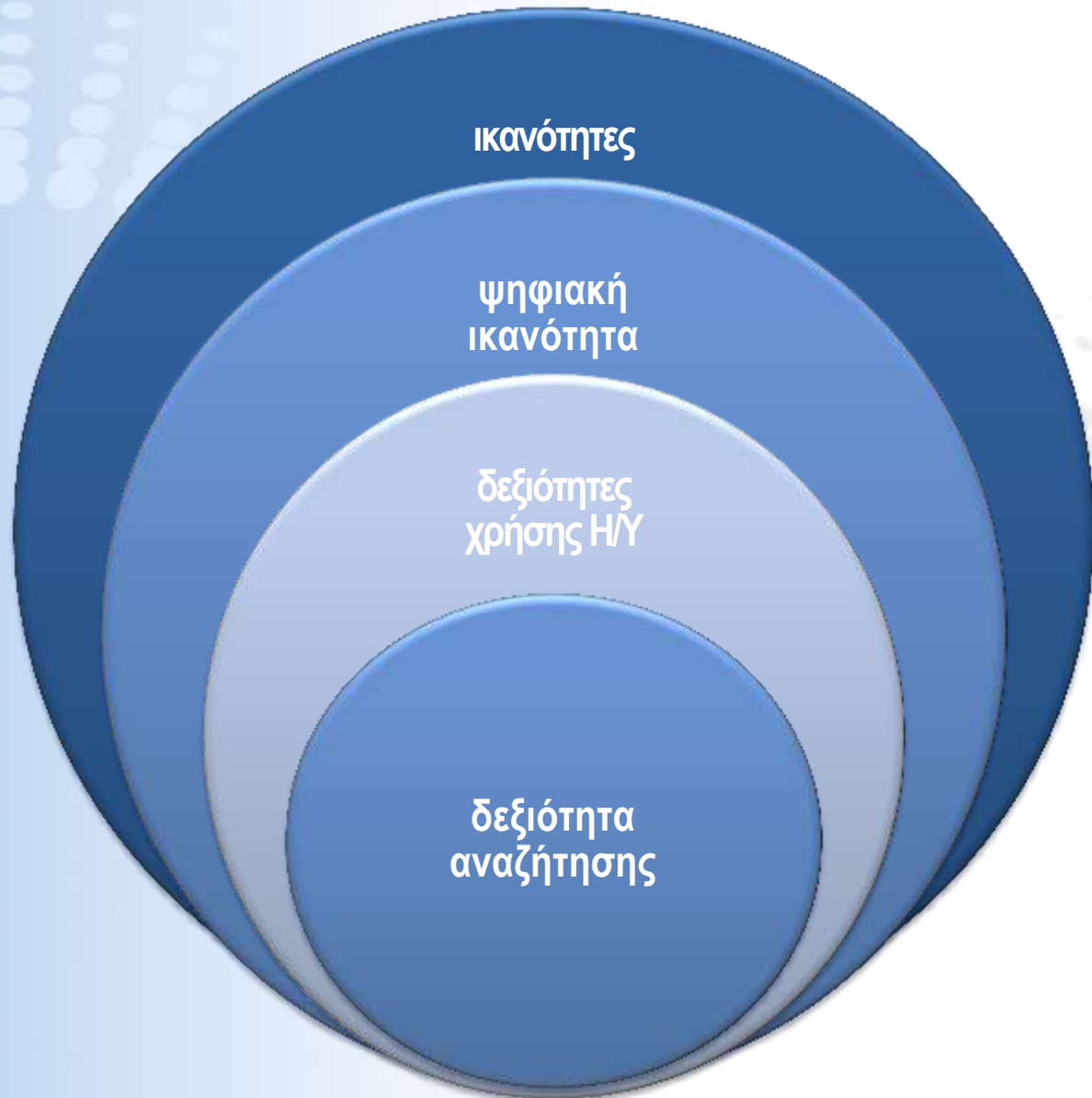

Η ψηφιακή ικανότητα απαιτεί επαρκή κατανόηση και γνώση της φύσης, του ρόλου και των ευκαιριών της ΤΚΠ σε καθημερινές καταστάσεις: στην προσωπική και κοινωνική ζωή καθώς και στην εργασία. Συμπεριλαμβάνει τις κύριες εφαρμογές πληροφορικής, όπως την επεξεργασία κειμένου, τα λογιστικά φύλλα, τις βάσεις δεδομένων, την αποθήκευση και διαχείριση πληροφοριών, καθώς και την κατανόηση των ευκαιριών και των δυνητικών κινδύνων του Διαδικτύου και της επικοινωνίας με ηλεκτρονικά μέσα (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εργαλεία δικτύου) για την εργασία, τη ψυχαγωγία, τη διάδοση πληροφοριών και τη συνεργασία στα πλαίσια Δικτύου (collaborative networking), τη μάθηση και την έρευνα. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να κατανοούν ότι η ΤΚΠ μπορεί να στηρίξει τη δημιουργικότητα και την καινοτομία και να γνωρίζουν τα θέματα που αφορούν την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των διαθέσιμων πληροφοριών και τις νομικές και ηθικές αρχές που διέπουν τη διαδραστική χρήση της ΤΚΠ.

Οι απαιτούμενες δεξιότητες περιλαμβάνουν: την ικανότητα έρευνας, συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών και τη χρήση τους με κριτικό και συστηματικό τρόπο, την αξιολόγηση της καταλληλότητάς τους και τη διάκριση μεταξύ Πραγματικού και Εικονικού, καθώς και την αναγνώριση των συνδέσμων (links). Τα άτομα θα πρέπει να έχουν δεξιότητες που σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων για την παραγωγή, την παρουσίαση και την κατανόηση σύνθετων πληροφοριών και την ικανότητα αξιολόγησης, αναζήτησης και χρήσης υπηρεσιών που βασίζονται στο Διαδίκτυο. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν την ΤΚΠ για τη στήριξη της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας και της καινοτομίας.

δεξιότητα αναζήτησης

αναζήτηση
πηγών,
επιλογή
υλικού

πηγή και υλικό

<http://blogs.sch.gr/internet-safety/material>

The screenshot shows the website 'sch.gr' with the main title 'Ασφάλεια στο Διαδίκτυο' (Internet Safety) and the subtitle 'Ενημερωτικός Κόμβος Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου' (Informational Hub of the National School Network). The page features a navigation menu with categories like 'Αρχική', 'Newsletters', 'βίντεο', 'Ενημέρωση', 'Επικοινωνία', 'Κοινότητα', 'Συνεργασίες', and 'Χρήσιμο Υλικό'. The main content area is titled 'Χρήσιμο Υλικό' and contains a paragraph about finding resources related to internet safety policies and actions of the Ministry of Education. Below this, there is a list of links under the heading 'Κείμενα:' (Documents:). The right sidebar contains a 'Feed' section with various news items, including 'Ασφάλεια στο Διαδίκτυο RSS Feed', 'Ετικέτες', and 'e-gambling ΣΙΔ Αμερική'.

Εκπαιδευτικές Κοινότητες & Ιστολόγια ΠΣΔ Σύνδεση Συντάκτες Ιστολογίου* Επισκεψη

sch.gr Ασφάλεια στο Διαδίκτυο
Ενημερωτικός Κόμβος Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου

Αρχική Newsletters βίντεο Ενημέρωση Επικοινωνία Κοινότητα Συνεργασίες Χρήσιμο Υλικό

Χρήσιμο Υλικό

Στη σελίδα αυτή θα βρείτε χρήσιμο υλικό σχετικά με την πολιτική και τις δράσεις του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, για το θέμα της ασφάλειας των μαθητών στο διαδίκτυο.

Κείμενα:

- Οδηγί για το Ασφαλές Διαδίκτυο, για τα παιδιά τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς (εκπαιδευτικά εγχειρίδια «Μαθαίνω να σεφάρω δημιουργικά και με ασφάλεια - τα πρώτα βήματα» ή «Μαθαίνω να σεφάρω δημιουργικά και με ασφάλεια - για προχωρημένους» σε χαμηλή και υψηλή ανάλυση www.sch.gr -> Βιβλιοθήκη Εγγράφων -> Ασφάλεια στο Διαδίκτυο. Προκειμένου να παραλάβετε τα αρχεία, πρέπει να κάνετε login στο ΠΣΔ μέσω του λογαριασμού σας.
- Πλαίσιο για την Ασφάλεια των μαθητών στο Διαδίκτυο
- Διαβάστε το ενημερωτικό φυλλάδιό μας

Ασφάλεια στο Διαδίκτυο RSS Feed

Ετικέτες

e-gambling ΣΙΔ Αμερική

Ασφάλεια

Διαδίκτυο Ευρώπη

Τύπος παράδοση βίντεο

Δελτία τύπου δευτεροβάθμια

διαγωνισμός εθισμός εικόνες

εκθέσεις η-υπνωσικές

ηλεκτρονικά παιχνίδια

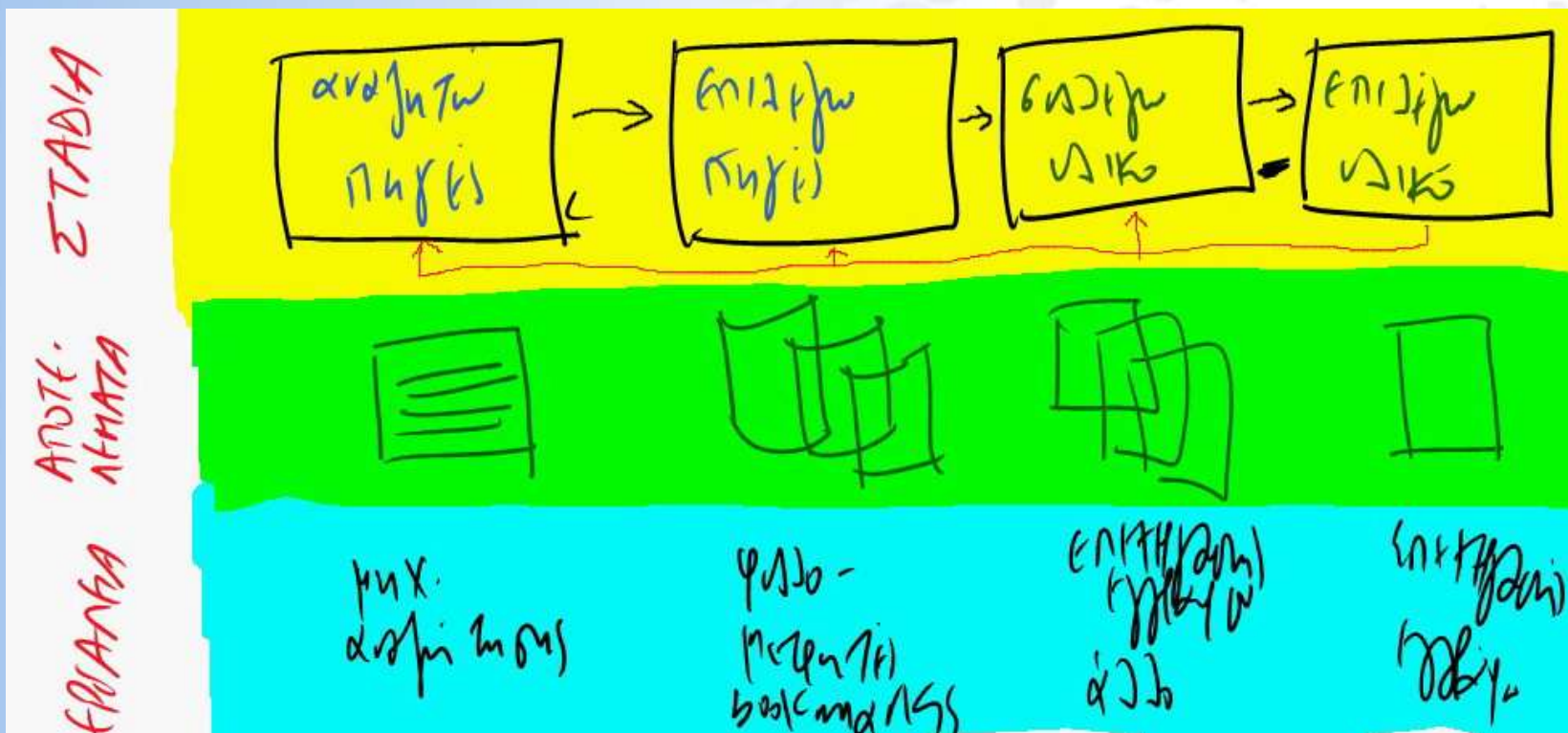
ημερίδες

ιδιωτικότητα ipi

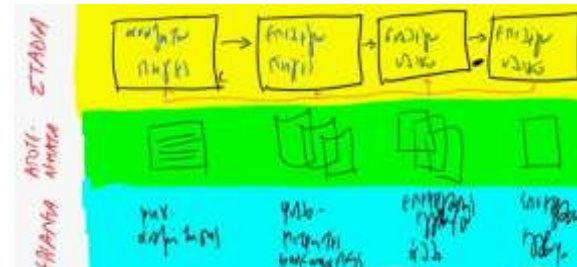
παράδειγμα

Η πηγή blogs.sch.gr/internet-safety/material και το υλικό της (στις 28/05/2011)

ένα πρώτο σκαρίφημα...

μια πρώτη οργάνωση...

1. Αναζητώ πηγές...

2. Επιλέγω πηγές...

3. Συλλέγω υλικό...

4. Επιλέγω υλικό...

1. Αναζητώ πηγές...

2. Επιλέγω πηγές...

4. Επιλέγω υλικό...

3. Συλλέγω υλικό...

η τελική οργάνωση...

1. Αναζητώ πηγές...

• με τεχνικές αποτελεσματικής αναζήτησης

2. Επιλέγω πηγές...

• με κριτήρια αξιολόγησης πηγών

3. Συλλέγω υλικό...

• με κριτήρια αξιολόγησης υλικού

4. Επιλέγω υλικό...

• με σχέδιο οργάνωσης περιεχομένου

1. Αναζητώ πηγές...

- με τεχνικές αποτελεσματικής αναζήτησης

<i>Τι θέλω να βρω;</i>	εξειδικευμένη πληροφορία	ενότητα	γενικό αντικείμενο
<i>Ποια κατηγορία υλικού ψάχνω;</i>	κείμενο ιστοσελίδα	εικόνα διαφάνειες	ήχο βίντεο
<i>Ποιο εργαλείο να χρησιμοποιήσω;</i>	(μετα)μηχανές Αναζήτησης	θεματικούς καταλόγους	συγκεκριμένους δικτυακούς τόπους
<i>Πώς να αναζητήσω αποτελεσματικά;</i>	λέξεις-κλειδιά φράσεις	με οπτικο-ακουστική επισκόπηση	
<i>Τι αποτελέσματα θα έχω;</i>	λίστες ιστοσελίδων	λίστες οπτικο-ακουστικού υλικού	

1. Αναζητώ πηγές...

- με τεχνικές αποτελεσματικής αναζήτησης

μηχανές αναζήτησης

απλή αναζήτηση με λέξεις-φράσεις

μεταμηχανές αναζήτησης

σύνθετη αναζήτηση με τελεστές

θεματικοί κατάλογοι

σύνθετη αναζήτηση με κριτήρια

1. Αναζητώ πηγές...

• με τεχνικές αποτελεσματικής αναζήτησης

Τυπολογία (ανεξάρτητη σημείων στίξης, πεζοκεφαλαίων κλπ)

Παράδειγμα 1: Σωκράτης Πλάτωνας Αριστοτέλης (Google: 68 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Παράδειγμα 2: Σωκράτης, Πλάτωνας, Αριστοτέλης! (Google: 68 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Παράδειγμα 3: ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΠΛΑΤΩΝΑΣ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ! (Google: 82 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Γραμματική (ανεξάρτητη ορθογραφίας, πτώσεων κλπ)

Παράδειγμα 1: γνώσεις πληροφορίες δεδομένα (Google: 1,2 εκατομ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Παράδειγμα 2: μνημεία πολιτιστική κληρονομιά (Google: 122 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Σύνταξη (φράσεις σε εισαγωγικά)

Παράδειγμα 1: μέτρον άριστον (Google: 259 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Παράδειγμα 2: +μέτρον +άριστον (Google: 122 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Παράδειγμα 3: "μέτρον άριστον" (Google: 87 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Παράδειγμα 4: +μέτρον +άριστον -παν (Google: 55 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011, με λάθος χρήση "παν")

Σημασία (σημαντικές, πιο εξειδικευμένες, όχι κοινές λέξεις)

Παράδειγμα 1: σελιδοδείκτης (Google: 1,7 εκατομ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Παράδειγμα 2: σελιδοδείκτης φυλλομετρητής (Google: 3 χιλ. αποτελέσματα, 28/5/2011)

Παράδειγμα 3: σελιδοδείκτης φυλλομετρητής ορισμός (Google: 330 αποτελέσματα, 28/5/2011)

1. Αναζητώ πηγές...

• με τεχνικές αποτελεσματικής αναζήτησης

Google Σύνθετη Αναζήτηση Συμβουλές αναζήτησης | Σχετικά με τη Google

Εύρεση αποτελεσμάτων	με όλες τις λέξεις με την ακριβή φράση με τουλάχιστον μία λέξη χωρίς τις λέξεις	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Αριθμός ανά σελίδα	Προβολή σε κάθε σελίδα	10 αποτελέσματα ▾
Γλώσσα	Εύρεση σελίδων σε	οποιαδήποτε γλώσσα ▾
Περιοχή	Αναζήτηση σελίδων που βρίσκονται σε:	οποιαδήποτε περιοχή ▾
Μορφή αρχείου	Μόνο ▾ εύρεση αποτελεσμάτων σε αρχείο	οποιαδήποτε μορφή ▾
Ημερομηνία	Επιστροφή σε ιστοσελίδες που εμφανίστηκαν για πρώτη φορά	οποτεδήποτε ▾
Εμφανίσεις	Εύρεση αποτελεσμάτων στα οποία εμφανίζονται οι όροι μου	οπουδήποτε στη σελίδα ▾
Τομέας δικτύου	Μόνο ▾ επιστροφή αποτελεσμάτων από τον ιστότοπο ή το δικτυακό τομέα	<input type="text"/> π.χ. google.com, .org Περισσότερες πληροφορίες
Δικαιώματα χρήσης	Εύρεση αποτελεσμάτων που είναι	χωρίς φιλτράρισμα με βάση άδεια χρήσης ▾
Ασφαλής αναζήτηση	☒ Χωρίς φιλτράρισμα ☐ Φιλτράρισμα με χρήση της Ασφαλούς αναζήτησης	

Αναζήτηση Google

Αναζήτηση με βάση τη σελίδα

Παρόμοιος	Εύρεση σελίδων παρόμοιων με τη σελίδα	<input type="text"/> π.χ. www.google.com/intl/el/help.html	Αναζήτηση
Συνδέσμοι	Εύρεση σελίδων με συνδέσμους στη σελίδα	<input type="text"/>	Αναζήτηση

σύνθετη
αναζήτηση
(με κριτήρια)

2. Επιλέγω πηγές...

• με κριτήρια αξιολόγησης πηγών

a/a		Κριτήρια Αξιολόγησης Ιστοτόπων	ΝΑΙ	ΟΧΙ
<i>Εγκυρότητα</i>				
1		Αναφέρονται στοιχεία «ταυτότητας» του φορέα/κατόχου;		
2		Υπάρχει τρόπος επικοινωνίας με τον φορέα;		
<i>Αξιοπιστία</i>				
3		Σχετίζονται οι στόχοι του δικτυακού τόπου με το περιεχόμενο;		
4		Έχει κατάλληλη γλώσσα για το επίπεδο χρηστών που απευθύνεται;		
5		Έχει κείμενα χωρίς σημασιολογικά, συντακτικά και ορθογραφικά λάθη;		
6		Οι σύνδεσμοι του υλικού παραπέμπουν οργανωμένα σε άλλες σελίδες;		
7		Έχει όρους ή συμφωνία χρήσης;		
<i>Αντικειμενικότητα</i>				
8		Έχει περιεχόμενο απαλλαγμένο από διακρίσεις, μεροληψία, προπαγάνδα;		
<i>Επικαιρότητα</i>				
9		Το υλικό που περιλαμβάνει ανανεώνεται τακτικά;		
10		Δηλώνεται η τελευταία ενημέρωση του δικτυακού τόπου;		

3. Συλλέγω υλικό...

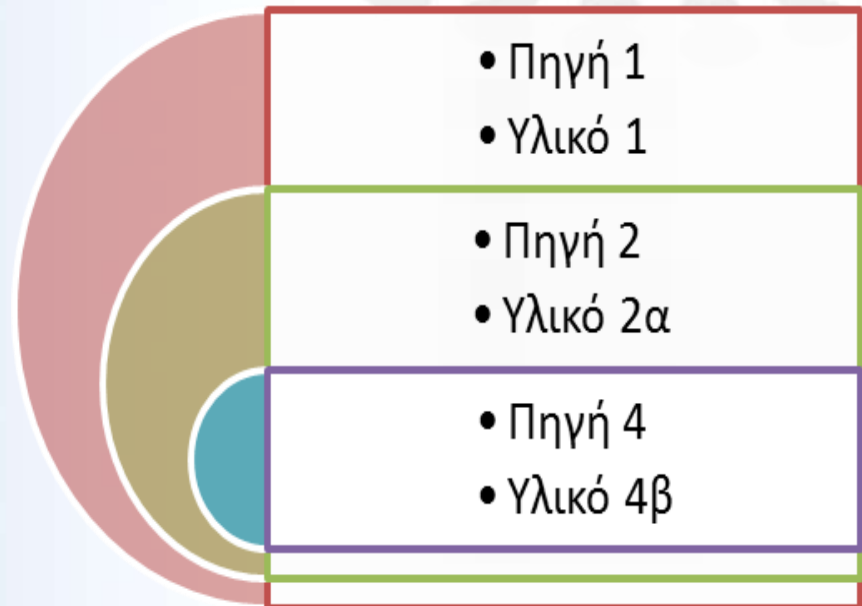
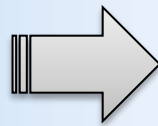
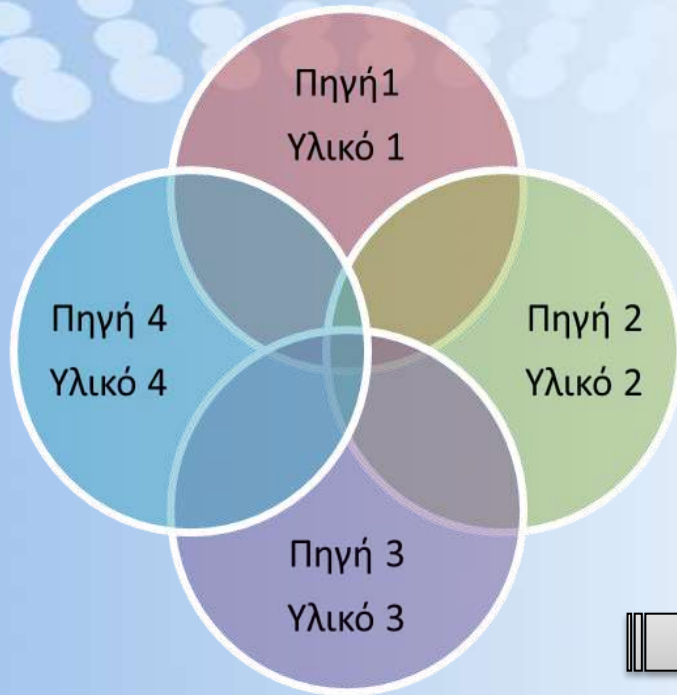
• με κριτήρια αξιολόγησης υλικού

α/α	Κριτήρια Αξιολόγησης Περιεχομένου	ΝΑΙ	ΟΧΙ
<i>Εγκυρότητα</i>			
1	Αναφέρονται στοιχεία «ταυτότητας» του δημιουργού του υλικού;		
2	Ο δημιουργός είναι γνωστός, συνδέεται με το αντικείμενο ή με έναν φορέα;		
<i>Αξιοπιστία</i>			
3	Είναι ευκρινής και κατανοητή η οργάνωση και παρουσίαση του υλικού;		
4	Είναι προσεγμένο, ευανάγνωστο με οπτικο-ακουστική ευκρίνεια;		
5	Έχει κείμενα χωρίς σημασιολογικά, συντακτικά και ορθογραφικά λάθη;		
6	Οι σύνδεσμοι του υλικού παραπέμπουν οργανωμένα σε άλλες σελίδες;		
7	Είναι τεκμηριωμένες οι πληροφορίες με αναφορές – βιβλιογραφία σε πηγές		
<i>Αντικειμενικότητα</i>			
8	Έχει περιεχόμενο απαλλαγμένο από διακρίσεις, μεροληψία, προπαγάνδα;		
<i>Επικαιρότητα</i>			
9	Το υλικό είναι πρόσφατα ανανεωμένο;		
10	Δηλώνεται η τελευταία ενημέρωση του υλικού;		

4. Επιλέγω υλικό...

• με σχέδιο οργάνωσης περιεχομένου

Ενδεικτικές πηγές...

Οι Βασικές Ικανότητες για τη Δια Βίου Μάθηση: Ένα Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς, Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 2007
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc42_en.htm (στις 05/06/2011)

Google: Guides for Web Search
<http://www.google.com/support/websearch/> (στις 05/06/2011)

Bare Bones 101: A Basic Tutorial on Searching the Web
<http://www.sc.edu/beaufort/library/pages/bones/bones.shtml> (στις 05/06/2011)

Readwritethink.org: Classroom-resources
<http://www.readwritethink.org/classroom-resources/lesson-plans/> (στις 05/06/2011)

Archives Library Information Center (ALIC): User's Guide to the Internet
<http://www.archives.gov/research/alic/reference/internet-users-guide.html#resources> (στις 05/06/2011)

UC Berkeley: Teaching Library Internet Workshops
<http://www.lib.berkeley.edu/TeachingLib/Guides/Internet/FindInfo.html> (στις 05/06/2011)

Infopeople: Search Tools Char
<http://infopeople.org/search/chart> (στις 05/06/2011)

πληροφορίες...

www.google.gr

Η αναζήτηση και επιλογή
πηγών και υλικού στο διαδίκτυο

03

ψηφιακές ερευνητικές εργασίες: ένας δημιουργικός οδηγός

psifiakesergasies.wordpress.com